

תמליל הקומנדו הימי הישראלי

הפשיטה על האי "גרין"

ב לילה שבין 19 ל-20 ביולי 1969 פשטה יחידה של לוחמי הקומנדו-הימי הישראלי על המיתחם הצבאי המבוצר האי "גרין", וחסלה את תותחי הנ"מ ותחנות המכ"ם המוצבים בה. בסערת-הקרב, שרבים מפרטיו עדיין לוטים בערפל, באו לידי ביטוי כל אותם הערכים עליהם התחנכו ואומנו אנשי-הקומנדו. ואכן, דבקותם, במטרה, תושייתם ואומץ ליבם יצרו אמת-מידה חדשות של גבורה, הקרבה ואחוות-לוחמים.

להלן תיאור מהלכי הקרב, הפריצה, ההשתלטות והטיהור לאחר פיצוץ חלקו הצפוני של המיתחם.

הגל הראשון פורץ

ח ושב אפף את הסביבה כולה, כאשר הת-קרב הלוחמים בשקט מוחלט ליעדם. מתוך האפלה הזדקרה לפניהם לפתע צללית אימתנית ומוארכת. היה זה המיבצר. חומור תיו התנשאו לגובה 2.5 מטרים הישר מתוך הגלים, אורכו הגיע ל-145 מטרים ורוחבו ל-45 מטרים. בחופו המערבי ניתן היה להב-חין במעגן קטן המחובר לאי באמצעות גשר-רון, ובקצהו הצפוני ניצב מיגדל ובו תחנת מכ"ם. שעת ה"ש", שנקבעה ל-01.30, קרבה והלכה במהירות. בתדריך שלפני הפעולה הוסבר ללוחמים, שהאי מבוצר היטב על ידי תותחי נ"מ 85 מ"מ ותותחי 37 מ"מ ו-20 מ"מ. פוזרות בו 14 עמדות מקלעים כבדים ובינוניים, המאוישות בעשרות חיילים בעי-רנות מירבית — רובם תותחנים וחלקם אנשי קומנדו וחיל-הים. נאמר להם, שעליהם לפ-רוץ ליעד מצידו הצפוני, שם ניצב הגשרון על עשרה עמודי בטון שימשו להם למי-ס-תור. המתדרך הדגיש, שההפתעה המוחלטת בתחילת הפריצה היא תנאי הכרחי, למרות שהטיפוס על הקירות המשופעים יכביד מאד. "זהו אתגר רציני ואני בוטח בכם", סיכם. דב, גדי וחבריהם למשימה הקשיבו בכובד ראש. זו לא היתה להם פעולה ראשונה על אדמת האויב, אך היא ריתקה אותם במיוחד והעסיקה את דמיונם, כי כאן ייבחנו כושרם ותושייתם ביתר שאת.

העלייה על הקירות התלולים מהצד הצפוני של האי היוותה בעייה קשה. מן הים הת-נשאה מדרגה מאונכת ולאחריה באה מדרגה בשיפוע של 30–40 מעלות. בקצה של זו

מישטחו העליון. מרגע זה החל הקרב להת-גלגל בלא שיוכל איש לעכבו. משנפרצה הגדר, המיכשול העיקרי הראשון, נתגלו בכל גבו-רתם אותם הלוחמים שסחפו עימיהם את חבריהם — אלה שאינם עוצרים לרגע ונמ-צאים בכל מקום. בלטו ביניהם גדי, עמיחי וגיל, שהיו הראשונים לפרוץ לתוך המיבצר. החוליה של גדי הגיעה אל הגשרון. חלק מהלוחמים אמורים היו לרוץ לאורך הגשרון, בעקבות מפקדם, לעבר מיגדל המכ"ם, וחל-קם צריכים היו להישאר באמצע הגשר ולי-רות אחורה לתוך המיבצר. לפתע הרגיש גדי שהוא נשאר לבדו מול מיגדל המכ"ם. ללא היסוס, כאשר עיקר מחשבתו היא לחסל את העמדה בטרם תפתח באש, הוא זינק קדימה. נפתחה לעברו אש מקלעים מאחור. הוא הס-תובב בחטף והשליך רימון. נשתרר שקט. גדי המשיך לרוץ. מהמכ"ם לא יר, אך היו שם חיילים. הוא פרץ לעמדה משמאל וזרק עוד רימון. משמנוג העשן הבחין בחייל מצרי גוסס ובמקלע בוער. הוא זרק רימון נוסף לקרון המכ"ם ומיהר להצטרף לאנשי חול-יתו.

בשעה שגדי רץ לעבר הגשר, החלה חוליית הרתק לירות על המיבצר. מספר לוחמים, שהתמקמו על שרטון סלע קטן כ-200 מטר רים מדרום לאי, פתחו באש כדי לחפות על הכוח הפורץ. עוד אנשי הרתק יורים וגדי מטרה את עמדת המכ"ם, פרצה חולייתו של גיל אל המירצפת שליד החומה. תפקידה היה לפרוץ אל הבנין המרכזי שבחצר המיבצר ולטהרה מחיילי האויב. גיל ירה צרור מבעד לדלת המערבית של הבנין, ולאור הכדורים הנותבים הבחין באולם גדול עם פתח לחצר. הוא פרץ פנימה, נתקל בחייל מצרי שנכנס בזה הרגע מהחצר וחסלו ליד הפתח. משם חלק בעד הדלת השניה ונקלע לאולם גדול וריק. לא היה מה לעשות שם וגיל הורה לאנשי חולייתו להצטרף לכוח המטפס אל הגג. ה-קרב היה בעיצומו. שאגות וקריאות נשמעו מכל עבר. רימונים התנפצו ולהבות בוהקות האירו את זירת הלחימה. "עוזים" טירטרו בלא הרף, כשמדי פעם נשמע נפץ עז מהבזוקה שנשא אחד הלוחמים. פה ושם ניגלה מצרי משרבב קנה רובהו וממטיר צרורות שאותו עד מהרה. מצרים אחדים הטילו רימונים, בטרם רוססו בכדורי המקלעים שפילחו ביבה צורמת את החשכה. רובם פגעו בקירות ה-בטון ונתקלו בהם בחבטות עזות. עד אז לא היו נפגעים רציניים. חולייתו של דב, שתפ-קידה היה להשתלט על גג המיבצר, התקש-תה להתגבר על הקיר הגבוה והלוחמים טיפסו איש על גב רעהו. עמיחי, מאנשי ה-חוליה, התרומם אל הגג, כשנפתחה לעברו אש מן העמדה המרכזית והוא ספג נתו רימון במצחו. הוא זרק לעברה רימון שלא התפוצץ ומיד הניח על הגג רימון עשן, כדי לחפות על הלוחמים המטפסים בעקבותיו. זלמן, שהיה בין האחרונים בכוח הפריצה, נסתייע בדב כדי להעפיל אל הגג. הוא הצטרף אל עמיחי והם נפנו לחסל את העמדה הצפון-מזרחית, שם הוצב תותח 37 מ"מ. השניים פרצו לעמ-

היתה גדר משולשת ברוחב של מטר וחצי, ומעברה השני — מתחת לחומה — נראתה מירצפת ברוחב של כ-1.2 מטרים. אל החומה שהתרוממה ממנה הוסיפו המצרים בצד ה-צפוני קיר בגובה כ-80 ס"מ. גל הפושטים הראשון הגיע אל הגשרון. הגלים הקציפו בהתנפצם אל הגדר החלודה, אליה היו צמו-דים גלילי תיל דוקרני, וגושי הזפת שהצטברו למרגלות עמודי הבטון הקשו על הגישה. הים היה רועע, אך הזרמים החזקים דחפו את חוליית הכוח המאחז צפונה והרחיקה מה-אי. דב וחולייתו, ששימשו חוד-החנית של הכוח הפושט, נאלצו להיאבק קשות כדי להגיע לנקודת הפריצה מבלי להתגלות. ב-ש-קט מירבי זחלו הלוחמים מתחת לגשר. גיל, שנמצא באבטחה, הביט בדריכות במגדל ה-מכ"ם, כשהוא מוכן להשליך לעברו רימונים בעת צורך. המרחק מהשומרים היה 50 מטר רים. שניים מהלוחמים החלו לחתוך את גדר התיל. לפתע נתגלתה פירצה לא הרחק מהם והוחלט לפרוץ דרכה. על מירצפת הבטון שממול שוחחו הזקפים בקול רם, כשהם צועדים הלך ושוב, ובקירבת מיגדל המכ"ם שאף זקיף בהנאה מן הסיגריה שבפיו וניסה לפלח במבטיו את חשכת-הליל.

מפקד חוליית הפריצה אותה לפתיחת אש. הכדורים הנותבים רשפו אל הגשרון ופילחו את הדממה. הזקיף נורה והופל מה"עוזים" של גדי. גם השומר במרכז הגשר נפגע ובגדיו החלו לבעור. על השיפוע הרטוב והחלקלק מצמחיים, מבעד לפריצה, החלו זורמים אני-שי החוד כשהם מחליקים ונחבטים בטפסם, תוקעים ציפורי ידיהם בקיר הבטון המחו-ס-פס ואזורים כל כוחותיהם כדי להעפיל אל

